

BU SABAHKI HABERLER

Şark cephesinde Alman karşı taarruzunun gittikçe şiddetlendiği bildiriliyor

Stalingrad ile Kalaç arasında büyük bir meydan muharebesi cereyan ediyor

Berlinde bütün Doğu cephesi boyunca teşebbüsün Almanlar eline geçmekte olduğu söyleniyor

Stokholm, 7 (A.A.) — Doğu cephesinde Stalingrad ile Kalaç arasında büyük bir meydan muharebesi cereyan etmektedir.

Alman karşı taarruzu şiddetlenmektedir.

Berlin membarlarına göre
Berlin, 7 (A.A.) — Beynelmül haberler bürosunun bildirdiğine göre şark cephesinde Terekte cereyan eden muharebelerde Ruslardan 131 tank, 157 top ve 4000 esir alınmıştır.

Stalingradta muharebeler devam etmektedir. Sovyet askerlerinin cesedleri tam manasile bir dağ haline almıştır. Müttefikler fazla miktarda silâh kaybetmiştir. Esirlerin sayısı çok yüksektir. Askerlerinin maneviyatı kırılmıştır.

Rjev bölgesinde Ruslar muharebeye tank ve topçu himayesinde taze kuvvetler sürmüşlerdir. Münferid bazı Rus tankları Alman mevzilerinin bir noktasına girmeğe muvaffak olmuşlar ise de bunla rın hepsi Alman topçusu tarafından imha edilmiş, veya yakılmıştır.

Ruslar burada 51 tank kaybetmişlerdir.

Briansk - Velikilukide muharebeler zayıftır.

Stalingradın şimal batısında Ruslar toprak kazançlarını kaybetmişlerdir. Yalnız bir Alman taburu tarafından işgal edilen mevziler önünde 1000 Sovyet öksüsü vardır.

Voronejin şimal batısında Ruslar yeni bir taarruza geçmişlerse de bir muvaffakiyet elde edemedi ilk mevzilerine sürülmüşlerdir.

Kafkasyada Ordzonikidzede Ruslar gerilerine düşmek istemişlerdir. Birçok muharebe kuvvetleri çevrilmiş ve tamamile imha edilmiştir.

Büyük miktarda harb malzemesi iğtinam edilmiştir. Bütün doğu cephesi boyunca teşebbüs Alman küt'alarının eline geçmektedir.

Sovyet tebliği

Londra, 7 (A.A.) — Moskova'da dün gece neşredilen resmi tebliğde merkez ve Stalingradta cereyan eden muharebelerin evvelki istikametleri

de devam ettiği bildirilmektedir.

İngilizlere göre
Moskova, 7 (A.A.) — Royter ajansının hususi muhabiri Harold King bildiriyor:

Stalingrad önlerinde Rus taarruzu başladığından yani 3 haftadanberi ilk defa olarak Almanların karşı taarruz için birkaç teğbbüs hareketinde buldukları belirmektedir. Almanlar, şimdi, Kafkas şimal demiryolu boyunca, Rostoftan takviye kitiatı getirmek için vaqüt bulmuşlardır. Dün, iki gün zarfında ikinci defa olarak yeni gelmiş bulunan Alman tank ve motörlü piyadesi; Kalmuk bozkurları üzerinde, Stalingrad cephesinin cenub batısındaki ileri mevzilere karşı yapılan şiddetli karşı taarruzlara atılmışlardır. Fakat, her şey rağmen karşı taarruzlar geri atılmış ve düşman insanca kayıplara uğratılmıştır. Bu kayıplar aşkım geç vakt, 2000 i bulmuştur. Düşman aynı zamanda, büyük miktarda top ve havan topu kaybetmiştir. Bu malzemenin kaybı, düşmanın bozgun bir halde geri çekildiğini zannettirmektedir.

İngilizler: "Tunusta hava hâkimiyeti mihver elinde,, diyorlar

Londra, 7 (A.A.) — Gazeteler Tunusta Cedeida'nın Almanların eline geçmiş olmasını muhtemel görüyorlar. Bu gazetelere göre bugün için hava hâkimiyeti Almanlardadır.

Tunusta hava meydanları olmasın mihverlere geçici bir hava hâkimiyeti vermiştir. Bilhassa Tunus ve Bizert'de mihver hâkimiyeti tamdır. Bu hal birinci ordunun vazifesini güçleştirecektir.

Mareşal Anteneskoya bir suikast yapılmış

Zürich 6 (A.A.) — Britanya: Romanyadan alınan bir habere göre, geçelerde Bükreşte askerî bir gördü esnasında mareşal Antenesko'ya bir suikast yapılmıştır. Söylendiğine göre, bir asker mareşala ateş etmiş ve yaverini yaralamıştır. Birkaç kişi tevkif edilmiştir.

Yeni bir rontgen ziyası makinesi icad edildi

Heisinki, 6 (A.A.) — Profesör Alvar Vilska yeni bir rontgen ziyası makinesi icad etmiştir. Bu yeni makine, resmi üç hududlu olarak göstermekte ve bünyede ki yabancısı rismin mevkiini tam surette tavin etmektedir.

Milli Şef

Mühendisler Birliğinin bir heyetini kabul buyurdular

Ankara, 6 — Bugün toplanan Mühendisler Birliği senelik kongresinin tazim hislerini Milli Şefimize ıblâğ etmek üzere ayrılmış olan heyet Cümhurreisimiz tarafından, İpodromda buldukları sırada, tribünlerinde kabul edilmiştir; Milli Şefimiz heyete iltifatta bulunmuşlardır.

Almanlar Fransız amiralini bıraktılar

Cenevre, 7 (Radyo) — Vişiden haber alındığına göre Almanlar tarafından tevkif edilmiş olan Amiral de Laborde Vişinin teşebbüsleri üzerine serbest bırakılmıştır.

Tunusta muharebe şiddetini arttırdı

Almanlar Taburba çevresinde 1109 esir, 40 top aldılar

Fas radyosu Cedeida - Mateur - Taburba müsellesi içinde şiddetli bir muharebenin cereyan ettiğini bildiriyor

Londro 6 (A.A.) — Fas radyosu, Pazar akşamki yayımında demiştir ki: Jedeida-Mateur-Taburba müsellesi içinde şiddetli bir muharebe cereyan etmektedir. Cenub da, kıyı istikametinde hareket eden Fransız ve Amerikan birlikleri yeni bir müstahkem mevzii işgal etmişlerdir. (Devamı 3 üncü sayfada)

Filpis radyo fabrikalarına büyük bir hava akını

Londra, 7 (A.A.) — İngiliz hava nazırlığının tebliği:

Dün öğleden sonra hafif bomba uçaklarından mürrekkebe teşkiller Hollandada Eindhoven'de bulunan Filips radyo fabrikalarına taarruz etmişlerdir.

Sonradan yapılan keşif uçuları birçok binaların yanmakta olduğunu ve diğerlerine ciddi hasar verdirildiğini bildirmektedir.

Eindhovet uçak savar topları ile iyi bir tarza müdafaa edilmiş bulunuyordu. Sivil Hollanda halkına fazla zaylat verdirmemek için bu defa, alçak seviyeden ve gündüzün taarruz edildi.

Londraya göre Yunanistanda çetelerin sayısı arttı

3 bin çetecinin faaliyette bulunduğu tahmin ediliyor

Londra, 6 (A.A.) — Londraya gelen haberlere göre, Yunanistanda çetelerin sayısı gittikçe artmaktadır. Bunların üçte birinden fazlası Giritte bulunmaktadır. 3.000 çetecinin faaliyette bulunduğu tahmin edilmektedir. Mihverciler, şimali Afrika hâdiseleri dolayısıyla hüküm süren galeyana yatıştırmak üzere Yunanistanın iktisadi vaziyetini düzeltmeğe çalışmaktadırlar. İtalyan mahfillerinde şimdi bilhassa ilki memleketi birleştiren bağların sağlamlığından bahsedilmektedir.

Berlin bildiriyor

Rus taarruzunun hızı kırılıyor

Alman - Rus tebliğleri

Berlin 6 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığı tebliği:

Şarki Kafkasyada ve Terek bölgesinde Sovyet taarruzları yakından ve kısmen göğüs göğüse yapılan mukabil taarruzlar geri püskürtülmüştür. Birkaç tank tahrib edilmiş, 1600 den fazla esir alınmıştır. Alçaktan uçmak suretile taarruza geçen avcılarımız düşman piyadesine ağır kayıplar verdirmişler ve 12 tayyare düşürmüşlerdir.

Volga ile Don arasında muhtelif şekillerde inkişaf eden çarpışmalar esnasında bir Sovyet taburu yok e. (Devamı 3 üncü sayfada)

M. Beneşe göre

"Savaş şimdi kat'i savaşa safhasına girdi,"

Mançester 6 (A.A.) — Dün Mançester üniversitesinde söz söyleyen Çekoslovakya cümhurreisi Benes, Rusya, şimal Afrika ile Pasifikte ve İtalyadaki son duruma göre, savaşın şimdi kat'i zafer safhasına girmiş bulunduğundan şüphe edilmemek gerektiğini söylemiştir.

Harb sonrası devresinin tanziminden bahseden M. Benes, şöyle demiştir:

"Bir veya iki sene sürmesi pek mümkün olan geniş bir dünya sulh konferansının mevzuunu teşkil edecek muhtelif meselelerin hallini geciktiremeyiz. Sovyet Rusya, harb sonrasının tanziminde kendî payına düşecek rolü tamamille yapmalıdır."

Fransanın tekrar mütteliklerin yanında harbe gireceğini sanyorum."

Almanlar kendi yaralarına ateş açmışlar

Londra, 6 (A.A.) — Fas radyosu dünkü Cumartesi akşam yayımında şu haberi neşretmiştir: Almanlar, Tunusta, Alman yaralarının taşıyan bir Fransız seyyar hastanesine mitralyözle taarruz etmişlerdir.

Tasarruf haftası

Bütün okullarda yazı müsabakası yapılacak

Müsabakalarda iyi derece alanlara Milli ekonomi ve artırma kurumu tarafından mükâfat verilecek

Önümüzdeki Cumartesi günü Başvekil Şükrü Saraçoğlunun bir nutku ile başlayacak olan 13 üncü tasarruf ve yerli mallar haftasına aid hazırlıklar bitirilmek üzere.

Milli Ekonomi ve Artırma Kurumu haftaya aid bir program hazırlamıştır.

Bütün okullarda Cumartesi günü ilk derse girecek öğretmenler iktisad ve tasarrufun ehemmiyeti, ekonomik durumumuz hakkında konuşma yapacaklar, talebeye vazifeler vereceklerdir.

İlk okullarda müsamereler tertib olunacak, ayrıca bütün okullarda yazı müsabakası yapılacaktır. Bu müsabakalarda iyi derece alanlara Milli Ekonomi ve Artırma Kurumu tarafından mükâfat verilecektir.

Tasarruf ve Yerli Mallar Haftası içinde Üniversite, Yüksek Ticaret ve İktisad okulunda toplantılar tertib edilecek, konferanslar verilecektir. Bütün halkevlerinde de aynı şekilde toplantılar yapılacak, muhtelif hatibler hitabelerde bulunacaklardır.

Hafta içinde Aukara radyosunda vekillerimiz ve Milli Ekonomi ve Artırma Kurumu başkanı tarafından konuşmalar yapılacaktır.

Sofyanın bütün mahallelerinde baskınlar yapıldı, evler arandı

Yüzlerce komünist tevkif edildi

Sofya, 6 (A.A.) — Dün gece, Sofyada muvakkat mahiyette fevkalâde vaziyet hali iian edilmiştir. Radyo ile ve diğer vasıtalarla halkın evlerini terketmemesi emri verilmiş ve yalnız polislerin hususi müsaadesini haiz kimseler sokağa çıkabilmiştir. Bu esnada ordu müfrezeleri sokakları kontrol altında bulundurmıştır. Şehir içinde telefon servisi de kesilmiştir.

Öğrenildiğine göre, bu fevkalâde vaziyet halkın devamı müddetine, komünistleri, yahudileri ve şüpheli unsurları bulmak üzere şehrin bütün mahallelerinde baskınlar yapılmıştır. Şehrin bütün halkı tetkikten geçirilmiş ve araştırmalar, sokak sokak ve ev ev yapılmıştır. 500 kadar komünist lideri olarak tanınmış bulunan ve polis tarafından aranan birçok kişi de vardır. Bulgaristana bir uçaktan paraşütle atlamak suretile gelen bir komünistin tevkifi esnasında ateş teati edilmiş ve bu komünist başından ağır surette yaralanmıştır. Bu komünistimize gizlemiş olan üniversite talebesi de tevkif edilmiştir.

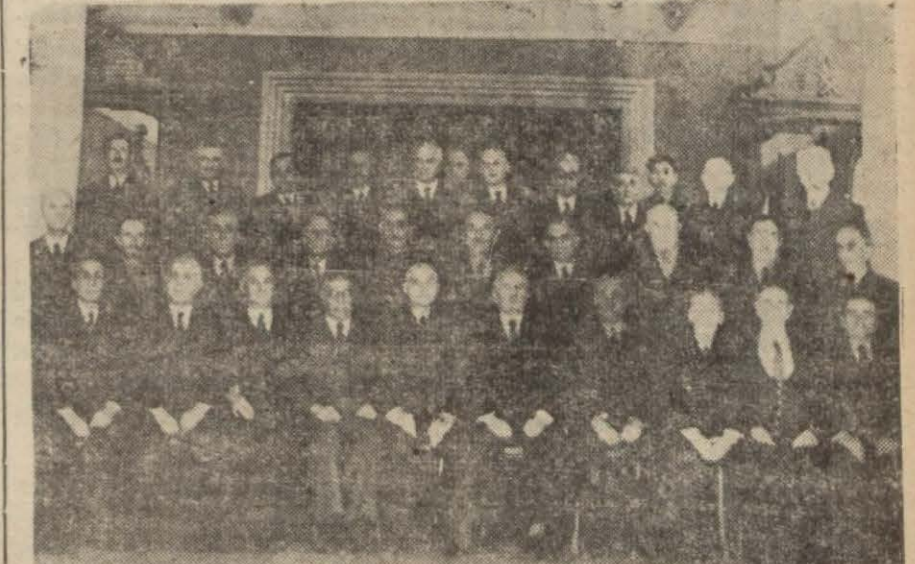
Parti vilâyet kongreleri

Ankara, 6 (A.A.) — Bugün aldığımız telgraflar, Burdur, Eskişehir, Tokat, Çorum ve Balıkesir, C. H. Partisi vilâyet kongrelerinin toplandığını bildirmektedir. Bu toplantılarda idare heyetlerinin geçen iki yıla aid çalışma raporları okunarak tasvib olunmuş ve delegeler tarafından

ileri sürülen dilekler tesbit edilmiştir.

Kongreler çalışmalarına son verirken Milli Şef İnönü'ye ve büyüklerimize karşı bağlılık ve duygularını bir defa daha teyid eylemişler ve yeni idare heyetleri için büyük kurultaya gidecek delegelerin de seçimlerini yapmışlardır.

Harb Okulunun 1318 yılı mezunlarının yıldönümü

Harb okulundan 1318 yılında mezun olan general ve subaylar yıldönümlerini kutlamak üzere dün saat 15 de Orduevinde bir toplantı yapmışlardır. Bu toplantıda 318 yılı mezunlarından şehid olanların hatıraları tazim olunmuş, mekteb hatıraları anlatılmış, toplantı geç vakte kadar çok samimi bir hava içinde devam etmiştir. Resim, dünkü toplantıda bulunanları bir arada göstermektedir.

Hergün

Sulhün hangi temele dayanacağını hiç kimse bilemez, hatta zaferi kazanacağından Emin olan bile

Ekrem Uşaklıgil

Müstakbel Avrupalı yarı nası olabilir? Nasıl olabilir?

Sunday Times gazetesinin siyasi yazarlarından Valentin Heywood bu soruyu İngiliz baş şehri ne iltica etmiş olan küçük Avrupa devletlerinin muvakkat hükümet reislerine sormuş, aldığı cevabları da götürüp İngiltere Hariciye nazırına göstermiş, çıkarılabildiği kadar kitabın içinde bir başlangıç yazısı istemiş...

İngiltere Hariciye Nazırı yazdığı başlangıçta, kitaba dercedilen mütaalemlerin kendi aralarında farklı olduğu gibi bazı ahvalde İngiliz hükümetinin düşüncesine de aykırı düşüştüğünü yazıyor. Kitabın asıl kıymetini de bu ayrıntılarda buluyor.

Rebuilding of Europe adını taşıyan bu kitabın yalnız küçük bir hülâsası görebildiğimiz işaret eden ayrıntılardan hangilerinin İngiliz düşüncelerine aykırı düşmüş olabileceğine ayırd etmek imkânından mahrum kaldığımızı esefle kaydedelim, bununla beraber bu ayrıntı ve ayrıntıların esasa taallük edebileceklerine ihtimal verilemez.

İngiltere kendi öz arası içinde fikir hürriyetini kemal derecesine götürmüş, bütün beşeriyet için her zaman model sayılacak bir memleket. Bununla beraber bu selâh hükümetin devlet adamları İngilterenin hem misafiri, hem minnetkârı, hem de mütefikidir.

Üstelik maddî vaziyetin idamesini de ondan beklerler. İngilterenin tam tesiri altındadırlar. Fikirlerini ortaya korkun, müdafaa ederken misfirliğin icablarına riayet ederek İngilterenin esas politikasından pek uzaklaşmamaya çalışmış olmaları ihtimalden pek uzakta tutamayız. Bu, böyle olmakla beraber bu eski yeni devlet adamlarının düşünce ve fikirleri arasında bir zaman dâbiri sürüp gitmekte olan esen sirtmanın eski kanaatlerde kâim olan olsa bile yine oldukça kıymetlidir.

Bir defa eski Avrupa ölmüştür. Eski yüzyıl Avrupalı asla mümkün olmayacaktır.

Londraya iltica etmiş olan Avrupalı devlet adamlarının ufak tefek renk farkları ile bu halkı kati kabulde ittifak etmiş olduklarını anlarız.

Eski Avrupa öldüğüne ve diriltilemeyeceğine göre yeni nasıl olmalı?

Her şeyden önce icra vasıtalarından mahrumiyet dolayısıyla müşterek emniyet sisteminin yaratamamış olduğu umumi bir emniyetin tesis edilmesine lüzum görülmüyor, ve anlaşılabilir böyle umumi bir emniyetin milletler arası bir teşkilât ile temin edilmesi mümkündür.

Hollanda Hariciye Nazırı Gerbrandy'ye göre:

— Müharibeyi tam olarak ortadan kaldırmak bir hayaldir. Milletler arası teşkilâtın vazifesi keyfi muharebeyi ortadan kaldırmak olacaktır. Emri altına verilecek olan hava ve zırhlı kuvvetleri ile bu vazifeyi kolay-

RESİMLİ MAKALE

Herkes hayat adamı olmak hevesinde veya hayat adamı olduğu iddiasındadır.

Fakat hayat adamı olmanın icab ettirdiği ilk şartları yerine getirmiş olanlar, hattâ öğrenmiş olanların sayısı pek azdır. Hayat denilen büyük sahada saadete erişmiş olanlarla bedbaht ölmeye mahkûm bulunanların arasındaki büyük nisbetsizlik te hep bundan ileri gelir.

Hayat büyük bir öğretmen, insan da bu öğretmenin karşısın-

da küçük bir talebedir.

Dünyaya gelen herkes bu öğretmenin karşısında bir sıraya oturur ve onun söylediğini mutlaka öğrenir, fakat tabiat insanlara müsavi nisbette zekâ ve kavrama kudreti vermiştir. Bazılarımız çabuk, bazılarımız geç öğreniriz.

Hakikî hayat adamı olanlar okuldun çabuk çıkanlardır. Geriye kalanlar ihtiyarlıklarında boş, kötü, yanlış geçen gençliklerini teessürle anmaya mahkûmdurlar.

Şehir Haberleri

Yalovada dört köy okulunun açılma töreni yapıldı

Yalova kazasının Eimalı, kabaklı, Aşağı Fuca dere ve Çukur köylerinde inşa edilen ilkokulların açılma töreni dün yapılmıştır. Yeni okullar Vali Muavini Ahmed Kınık ve Maarif Müdürü Muhsin Âdil Binal tarafından açılmıştır. Vali Muavini Ahmed Kınık ve Maarif Müdürü Muhsin Binal şehrimize dönmüşlerdir.

İstanbul'a bağlı diğer kazaların köylerinde yapılmakta olan okulların inşaatı da yakında bitmiş olacaktır.

İhtla başarabilir, tecavüz arzusunun daha tahakkuk etmeden önlenmesi mümkündür.

Fakat bu milletler arası teşkilâtı kimler kuracak, ve milletler arası teşkilâtın münâca olduğu kuvvetleri kimler temin edecek?

Bu sualin cevabını göremiyoruz. İngiltere Hariciye Nazırı bu kitabın basılmasından sonra söylediği nutukta silâhli kalmak inhisarını Amerika, İngiltere, Rusya devletlerine bırakmıştı. Böyle olduğuna göre milletler arası teşkilâtı da bu üç devlet kuracak.

onun muhtaç olduğu silâh kuvvetini temin edecekler demektir. Küçük devletler, daha doğrusu küçük devletlerin Londrada bulunan mümessilleri bu fikri pesinden mi kabul etmişlerdir? Bu noktayı da bilmiyoruz.

Farzedeelim, ki harb bitti, keyfi bir şekilde telkar patlamaması için tedbirler alındı, milletler arası teşkilât kuruldu, ve sıra Avrupa'nın tanzimine geldi. Ne yapacağız?

Avrupada bir «Avrupa birleşik devletleri» camiası kurulmasına temas eden yalnız Lüksemburg Hariciye Nazırıdır. Diğerlerinin fikrine göre Avrupada birleşik devletler camiası kurulamandıktan başka, milletler arası farklar o kadar çok ve esaslardır, ki bütün milletler arasında esaslı faydalı bir iş birliği de kurulamaz. Yapılabilecek şey his ve menfaat yakınlıklarına göre ma-

[Devamı 4 üncü sayfada]

Son üç gün içinde 15 bin kişiye çiçek aşısı yapıldı

Genub hududlarımızdaki komşularımızda görülen çiçek hastalığının bazı noktalardan sızdığı, fakat alâkadarlarca icab eden tedbirlerin derhal alındığı yazılmıştır. Şehrimiz Sıhhat ve İçtimai muavenet müdürlüğü bütün kaza hükümet doktorluklarına kâfi miktarda aşı göndermiştir. Her vatandaşın yakın sıhhat

merkezine müracaatla çiçek aşısı yaptırabilecektir.

Meltep ve müessese gibi yerlerde de doktorlar talebe ve memurlara aşı yapmaktadır.

Sıhhat müdürlüğü 10 - 20 kişiyi aşımak şartıyla aşı tüplerini parast olarak vermektir. Yalnız son üç gün zarfında şehrimizde 15 bin kişiye çiçek aşısı yapılmıştır.

Fazla fiatla şarab satan müskirat bayii

Beykozda müskirat bayiiği yapan İspiro 120 kuruşa satacağı şarabı 135 kuruşa satarken yakalanmış ve Üsküdar milli koruma mahkemesine verilmiştir.

Gizlice ekme satan bir köfteci yakalandı

Eminönünde seyyar köfteçilik yapan Akter fazla fiatla ekme sattığından yakalanarak adliyeye teslim edilmiştir.

Zabıtaya hakaret eden adam

Tahtakalede bir lokantada arama yapan zabıta memurlarına hakaret eden Hüseyin adında bir dünn cürmümeşhud mahkemesince tevkif olunmuştur.

Bir kunduracı dükkânını soyan hırsız yakalandı

Beyoğlunda Tünel caddesinde kunduracı olan Mevlud zabıta müracaatla dükkânının kapısına anahtar uydurularak içeriden 8 çift kundura, 5 kilo kösele, 3 kilo boya çaldığını söylemiş, harekete geçen zabıta memurları sabıkahardan Salim adındaki hırsız Tophanede pazar yerinde çaldığı malları satarken yakalamıştır. Suçlu adliyeye teslim edilmiştir.

Halkevinde şiir gecesi

Önümüzdeki Çarşamba günü akşamı Eminönü Halkevinde bir şiir gecesi yapılacaktır. İstanbul Erkek Lisesi edebiyat öğretmeni Tahir Nejat Gencanın (Şiirle içtimal bin yedeki tesiri) mevzulu konferansını müteakib muhtelif şiirler okunacaktır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bir arkadaşımız köylüden, köylünün durumundan bahseden bir yazısında bir köylünün şu sözlerini naklediyor: «— Büyük oğlumu evereğim zaman, 10 kile buğday satım; 60 lira ettiydi; yetmedi-

ğinden borca girmiştin. İkinci oğlumu everirken de gene 10 kile sattım. Bu sefer 1200 lira etti. Ortalık şimdi pahalı ama, yetti de arttı bile... Her şeyimizi düzdük elhamdülillah...»

İSTER İNAN, İSTER İNANMA

Hamza Bey haseki Mustafa ağanın yüzüne baktı:

— Bu avazeler nereden geliyor yoldaşım Mustafa ağa?

Haseki Mustafa ağa şen şen cevap verdi:

— Nasıl, sarayı hümayuna «ar-rûs» [1] geldiğini bilmez misiz?

— Neyi kasdeylersiz?

— Bugün Perşembe değil mi?

[Boynunu uzatıp fısıldadı] Cuma gecesi sayılır yoldaşım.

[Hamza Bey bön bön bakınca sesini daha pesleştirdi] Şevketli efendimiz gerdeğe girseler gerek! Gelin dahi müftü Esad Efendi duhteri «Akile» kadm efendimizdir!

Genç adam sarardı, toprağı dizlememek için sırtına Şahine yasladı...

— III —

«Akile» hanımın saraya getirildiği gece İstanbul üzerine si-

[1] Bir kısmı okuyucular için: Gelin demektir. Arûs alayı; Gece alayı. En

yah ve ağır bulutlar çökmüştü. Cuma sabahı sıcım gibi yağmur yağmağa başladı. Topkapı sarayı harem dairesinde akşamki cünbüşlü şenlikten eser yoktu. Loş koridorlarda bir somurtkanlık, geniş valide taşlığı saçakları altında yer yer toplanan cariyeler arasında dedikodu fırlatılar vardı.

Sultan Osman «Has oda» ya [2] çıktığı zaman damad Davud Paşa vezirlere mahsus yan odada bekliyordu. Padişahın halasının kocası, bu sabah en yeni kaftanını giymiş, hoş kokular sürünmüştü. Sürmeli iri gözlerinin içi gülümsüyordu. Padişahın neşesizliğini farkeder etmez yüz çizgileri değişivermişti: Furça sakallı, kütük gibi adam küpe benzeyen karmlı ve şıman vücudunun ağırlığından beklenmiyen

[2] Bir kısmı okuyucular için: Padişahın devlet işlerinde uğraştıkları çalışma odaları. Modern İslanda «Mabeyn»

Hepimiz öğreniriz

Sabahtan Sabaha:

Milletlerin hayaline Aşılacak ideallerin Yaşama kudreti Olmak gerek!

Burhan Cahid

Eski Roma imparatorluğun yeniden kurulmak fikri faşist İtalyada çok beslendi ve yağlandı. Eski Roma Akdeniz kıyılarına, Afrika'ya, Suriyeye kol atmış bir saltanattı. Fakat o devirde ne İngiltere vardı, ne de diğer Avrupa milletleri bugünkü siyasi vahdetlerini bulmuşlardı. Amerika henüz meçhuldü. Ortocihangirlik iddia edecek bir kuvvet yoktu. Netekim tarih yolunda daha güçlüler meydana çıkıncıkça Romanın haşmeti de karardı, söndü ve nihayet göçtü.

Böyle sönmüş, tarihi ömrünü geçirmiş bir saltanatı yeniden kurabilmek için zaman ve muhtemel şartlarının uygun olması gerektiği Halbuki Roma saltanatının varis olmak iddiasıyla dimağını ve hayalini besleyen İtalya için böyle bir fırsat ortada yoktu. Aksine olarak etrafını, pençelerini arzu beş kıtasına geçirmiş bir Büyük Britanya, arkasında harekete geçtiği vakit devletler üçlüsünde değil, dünya hacminde bir kuvvet yaratan Amerika, heyecana geldiği vakit krallıklar deviren Fransa ve taze istiklal aşklarla çocukun asabi, sert ve çetin Balkan devletleri çevirmisti.

Bu muhitte ve dünya müvazenesinin az çok istikrar bulduğu bir zamanda İtalyanın eski Roma imparatorluğunu düşünmesi ve bunu hayalden hakikat haline getirmeye çalışması cidden büyük bir cesaretti.

Bu belki de faşizm rejiminin taze bir ideal, bir hareket noktası göstermek için seçilmiş bir mezu. Fikir ve hayal kalıbı içinde kaldıkça tehlikesizdir. Fakat fiil ve hareket haline geçince işi vengi değişecektir.

Ve değişti. Tarihteki saltanatların şeklide tekrar yaşamalarına imkân yoktur ve imkân olmamıştır. Milletlerin fikir ve hayaline aşılacak idealin hayat ve rıka vasıflarını taşımaları gerektir. Realite edilmesi imkansız idealde beyinde peyda olmuş kanser tümörü gibi öldürücü olur.

Burhan Cahid

İzmit adliyesinde değişmele

İzmit, (Hususı) — Şehrimiz müdde'umumisi Hamdi Doğu İzmir aslıye ceza hakimliğine aslıye hukuk hâkimi Mazhar Köklen İstanbul kadastrô hâkimliğine, Adapazar C. Müdde'umumisi muavini Tevfik Tunçok Orhangazi hâkimliğine, Orhangazi hâkimi Sami Erdem şehrimiz C. Müdde'umumiliğine tayin olmuşlardır.

Uzun zamandır şehrimiz müdde'umumiliği vazifesini büyü bir vukufla idare eden Hamdi Doğu halk tarafından çok sevilen bir adlıvecimizdir.

Takvim

1 İncikânun 7 Pazartesi 1941
Zilkade 28 - Kasım 30
S. İm. G. Ö. İ. Ak. Yat.
E. 12,45 2,30 7,24 9,47 12,00 01,38
Va. 6,26 8,11 13,05 15,28 17,41 19,19

Tarihi tefrikamız: 31

AKİLE HANIM

ve

SULTAN

“GENÇ,, OSMAN

Fakat, karşısındaki adamda deli denebilecek bir durum göremediğinden ne olur ne olmaz içeriyi gutmeğe, kapıcıbaşı Ali ağaya haber vermeğe karar verdi.

— Az mekseyler misiz sultanım?

— Bekleyelin.

Nöbetçiler orta kapıya doğru seğirden zabıtın ardından bakup

on dakika sonra zabıtın «haseki Mustafa» ağa ile birlikte acele acele geldiğini görür görmez, atı ile birlikte güneş altında bekli-

yen sipahinin «gözde» biri olduğunu anlamakta gecikmediler.

Mustafa ağa koşup: «Ay benim efendim, sultanım» diye diye genç adamın koltuğuna girmişti.

Saray dış avlusundan orta «İkinci» kapıya doğru yürümeye başladılar.

Kapıcıbaşı Kara Ali ağa üçüncü iç kapı: «Babüsseade» önünde bir hadım ağası ile konuşuyordu.

Hamza Bey'in elini tuttu:

— Vakitsiz teşrif eylediniz sultanım.

— Saadetli padişah: «Bana gel» demiş idi.

— Demiş idi, lakin bugün veziriazam Dilâver Paşa efendimiz dahi gelseler kendülerini görmeğe kadir olamazlar!

— I... Harem tarafından neş'eli ka-

— I... Harem tarafından neş'eli ka-

— I... Harem tarafından neş'eli ka-

[3] Köstendil ağasıdır.

[4] Saray meskili, adı Hünlâr Mes-

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Alman - Fransız işbirliği

Doriot milyonlarca Fransızın Alman askerleriyle yan yana çarpışmaya hazır bulduklarını söylüyor

Paris 6 (A.A.) — Hincacın olan Wagram salonunda Jacques Doriot bu sabah partisinin siyasi hedefleri hakkında izahat yapmış, bayraklarında milli iktidali işaretini

taşıyan ve 8 Sonteyrinden sonraki hareket tarzları sarıh olan bütün gruplarla işbirliği yapmağa hazır oldukları söylemiştir.

Doriot nutkunda Almanya ile işbirliği yapmağa kat'i surette azme-

den milyonlarca Fransız mevcut olduğunu ve bunların yeni Avrupa uğrunda Alman askeri ile yanyana çarpışmağa hazır bulunduğunu belirtmiştir.

Afrika hakkında Fransız - Amerikan anlaşmaları

Berne, 6 (A.A.) — Neue Zürcher Zeitung gazetesinin Londra muhabirine göre, Darlanın bütün Fransız hükümeti otoritesini temsil etmekte olduğu hakkında demeci, şimal Afrıkadaki Amerikan mümessilinin müsaadesi alınmadan yapılmış değildir. Öyle görüşüyor ki Afrika hakkındaki Fransız - Amerikan anlaşmaları, mahiyeti tamamile askeri olan ilk mukaveleler çerçevesini aşmaktadır.

Berlin bildiriyor

(Baş tarafı 1 inci sayfada) dilmiş, 26 tank tahrib olunmuş ve birçok top ve piyade silâhi alınmıştır.

Büyük Don kavşında son günlerde tankların himayesinde olarak mühim bir nehrin kesimine karşı yapılan mükerrer taarruzlar geri püskürtülmüştür.

Kalinin ile İlimen gölü arasındaki bölgede düşmanca büyük bir tank yardımı ile birçok noktalara yaptığı taarruzlar kısmen göğüs göğüse yapılan şiddetli muharebeler neticesinde akamete uğramıştır. Düşman 51 tank kaybetmiş ve yeniden ağır ve kanlı kayıplara uğramıştır.

Sovyet tebliği Moskova 6 (A.A.) — Sovyet ögüle tebliği eki:

Stalingrad fabrikalar mahallesinde Sovyet topçusu 18 blok havz ve müstahkem nokta tahrib etmiştir. Stalingrad şimal batısında kuvvetlerimiz bazı toprak kazançları elde etmişlerdir. Dün birliklerimizden biri 1,000 den fazla düşman askeri öldürmüş, 14 top ve 46 havan topu ele geçirmiştir.

Sovyet kuvvetleri bir meskün mahalli zaptetmişler ve bir piyade taburunu bozguna uğratmışlardır.

Başka bir kesimde kitalarımız iki meskün mahalli ele geçirmişe muvaffak olmuşlardır.

Berlin, 6 (A.A.) — Bu akşam, DNB ajansı Rjevin cenubunda ce reyan eden taarruzlar esasında birkaç Sovyet tankının Alman mevzilerini deldiklerini kabul etmektedir.

Berline göre taarruzun hızı kırıktır.

Berlin 6 (A.A.) — Şark cephesinde, aylardan beri hazırlanan büyük bolşevik kıt taarruzunun hızı kırıktır.

İhtiyatlı tahminlere göre, Sovyetler bu 14 gün içinde en az 2 bin tank, yüzlerce top, binlerce araba ve başka harb malzemesi kaybetmişlerdir. Alman esirlerin sayısı 20

Edebî romanımız: 29

Diş Arkadaş

Yazan: Cevad Fehmi

Çünkü onlar rolünü oynamadıkları şahsın derisine girmekle iktifa etmezler, ruhuna da girerler. Onlar temsil müddetince kendi kendilerini öldürerek bizzat o şahıs olurlar.

Acaba ben de bu büyük aktörler gibi bir fevkalbeşer miyim? Nilüferden nefret ediyorum. Onun mariz ruhu, muhteris, meşum bir mahluk olduğunu biliyorum. Onu en ufak bir teessür duymadan öldürebileceğimi hissediyorum. Bunlar muhakkak... fakat onu sevdiğim, çıldırmasıya sevdiğim de muhakkak... Artık itiraf etmeliyim, Onun muhitine yakla-

Napolinin bombardımanında iki kruvazör de hasara uğratıldı

Kahire 6 (A.A.) — Ortasark Amerikan orduları umumî karargâhının 5 İllkânun tarihli tebliği:

Liberate ağır bomba uçakları, Birleşik Amerika havacılık tarihinde ilk defa olmak üzere bizzat İtalya topraklarına birinci akın ve taarruzlarını yapmış bulunmaktadırlar. Amerikan bomba uçakları, Napoli'deki ticaret ve İtalyan harb gemileri birliklerine, liman ve demiryolları tesislerine tam isabetler elde etmişlerdir.

Porto di Massa rıhtımı ile buraya bağlı gemilere tam isabetler olduğu ve büyük yangınlar çıktığı görülmüştür. Rıhtımın şimal doğu yanında bağlı büyük bir gemiye tam isabetli bombalar düşmüştür. Ayrıca iki kruvazöre keza tam isabetler, le bombalar düştüğü müşahade edilmiştir. Doklara giden demiryolu üzerinde en ağır çapta bir bomba patladığı görülmüştür.

Almanlar Danimarka ordusunu da silâhtan tecrid ediyorlarmış

Moskova 6 (A.A.) — Stokholm dan alınan bir habere göre, Danimarka'daki Alman İgal kuvvetleri kumandanı general Hannecken, Danimarka ordusunun silâhtan tecrid edilmesi emrini vermiştir. Salborg

garnizonunun şimdiden silâhlarının alındığı söyleniyor. Kopenhagdan gelen haberler Almanların, Danimarka ordusuna aid bütün silâh ve teçhizatı müsadere ettiklerini bildirmektedir.

Toulonda tevkif edilen amiral Laborde serbest bırakıldı

Londra 6 (A.A.) — Vişi radyosunun bildirdiğine göre Toulonda Fransız filosunun kendini batırması neticesinde Almanlar tarafından tevkif edilen amiral de Laborde Vişi hükümetinin talebi üzerine serbest bırakılmıştır. Vişi bahriye nazırı amiral Abrial Almanlara gönderdiği bir mektubda Labordenin verilen emirleri yerine getirmekten başka bir şey yapmadığını anlatmıştır.

Eski Kral Amanullah veremden muztarib

Bern 6 (A.A.) — İyi haber alan mahfellerde söylendiğine göre, eski kral Amanullah Han İtalyada bir hastanede yatmaktadır. Kral veremden muztaribdir.

blinden yüksektir. Sovyetlerin yaralı ve ölü kayıplarının sayısı ise bu rakama çok geçmektedir.

Moskova 6 (A.A.) — Royley'in hususî muhabiri bildiriyor:

Stalingrad cephesinde, bundan 17 gün evvel başhyan Rus taarruzu, Hitlerci Almanya, şimdiden 12 tümenlik ölü ve esir mal olmuşdur. Yaralı sayısı, bunun dışındadır. Ayrıca çok kıymetli Alman harb malzemesi de yok edilmiştir.

şınca tıpkı sahneye giren bir aktör gibi kendi kendinden eser kalmıyor. Tıpkı roitümü oynadığım adam oluyorum. Seven, çilginca seven, namütenahi seven bir adam.

Onu İzmirden getirecek vapur saat dörtte gelecek dediler. Ben saat ikide rıhtımda idim. İki saat gözlerim ufka bağlı, ikide bir daha ilerisini görebilmek ümidile sanki yardım olabilemiş gibi ayak parmaklarımın ucunda yük selerek rıhtımda öylece kaldım. Saatim mutlaka tersine işliyor. Saatim dakikalar meğer ne ağır geçiyormuş. Dörde iki saat var. Bir saat elli dakika var. Saat cebimden fazla elimde duruyor. İşte nihayet ufukta bir du man... Mini mini bir tekne... ne de ağır ilerliyor. Adeta yerinde duruyor gibi... Kafamda çocukça bir düşünce.

— İşte Nilüfer geliyor. Sen ira de sahibi bir adamsın. Eninde sonunda bu kadına ne yapacağını

Fin istiklâlinin yıldönümü

Mareşal Mannerheim bir günlük emir neşretti

Helsinki, 6 (A.A.) — Fin istiklâlinin 25 inci yıldönümü münasebetile Mareşal Mannerheim şu günlük emri neşretmiştir:

Fin istiklâli ancak harb meydanında ve pek ağır fedakârlıklar pahasına elde edilmiştir. Bir devletin istiklâli ancak kuvvetle kurulur ve kuvvetle temin edilir. Biz istiklâlimizi ve varlığımızı muhafaza etmek için silâhımız elimizde dövüşüyoruz. Bu mücadelede Fin ordusu maddi ve manevî kudretini ispat etmiştir.

İngiltereye hava akınları

Berlin, 6 (A.A.) — D.N.B. Ajansına verilen maîomata göre, Alman seri muharebe tayyareleri 5 İllkânunda İngiltereye bir baskın yapmışlar ve Dover'in şimali garbisinde şimdifer hattı üzerinde bulunan bir fabrikanın tesislerine taarruz etmişlerdir.

Aynı zamanda, bir çok şimdifer hatlarının tesisleri de muvakkitle bombalanmıştır. 5 İllkânunda öğleden sonra şarki İngilterede Norwich üzerinde bomba taarruzları yapılmıştır.

Trablus limanı tekrar bombalandı

Kahire, 6 (A.A.) — Bugünkü Pazar günü neşredilen müşterek İngiliz harb tebliği:

Keşif kolları faaliyetinden başka kara kuvvetlerimiz hakkında dün kayda değer bir haber alınmamıştır. Bomba tayyarelerimiz 4/5 İllkânun gecesi Trablus limanına taarruz ederek İspanyol rıhtımına isabetler kaydetmişlerdir. Aynı gece Tunusta La Gullette ağır bir bomba taarruzuna uğratılmış ve bir ticaret gemisinde yangın çıkarılmıştır. Atılan bombalar binalar, doklar ve ayrıma hatları arasında yangınlara sebep olmuştur.

Uzun menzilli avcılarımız dün Tunus sahili açığında 1 düşman destroyere taarruz ederek gemide yangın çıkarmışlardır. Bu ve başka hareketlerden bütün tayyarelerimiz dönmüştür.

İrana İngiltere ve Amerikadan buğday ithal edilecek

Londra 6 (A.A.) — İngiltere hariciye nazırlığı, İran buğday mahsulünün açığını kapamak maksadile İngiltere imparatorluğu ile Birleşik Amerikanın İrana buğday ithal etmek üzere Tahranda bir anlaşma imza olunduğunu bildirmektedir.

Belçikada baltalama hareketleri

Brüksel 6 (A.A.) — Lloge ve Brüksel çevrelerinde son hafta zarfında birçok baltalama hadiseleri olmuş ve bir çok Belçikalı ölmüş veya yaralanmıştır. 4 İllkânunda Flaman hücum taburları kumandanlarından biri geceleyin kamranlıkta arkasından atıla bir kurşunla öldürülmüştür.

Zerafeti, değişik ve güzel tuvaletlerle gözleri kamaştıran

JOAN BENETT

sevimli artist

GEORG RAFT

en güzel ve en heyecanlı bir filmde buluştular

TEHLİKELİ YOL

Pek yakında MELEK Sinemasında

ki kamaralarının tenha koridorunda karşı karşıya geliyoruz. Bakışlarımız birbirlerine hırsla, bir daha ayrılmayacaklarımız gibi sarılıyorlar. Eli elimin içinde...

— Çok teşekkür ederim Cemil Bey. Fakat neden vapura kadar zahmet ettiniz? diyor.

Ah büyük yalancı... Böyle söylüyorsun ama gözlerimden başka türlü düşündüğünü anlıyorum.

— Seni bekliyordum, eğer gelmeseydin üzülecek, kırılacaktım diyorsun.

Ben de senden aşağı kırılır mıyım. Cevap veriyorum:

— Bu taraflara bir işim düşü, artık gelmişken sizi karşılamazlık edemedim. Bir taşla iki kuş vurdum.

Acaba sen de benim iki saat-tenberi rıhtımda beklediğimi gözlerimden anlıyor musun? Her halde buna ihtimal vermezsin ama bu taraflara düşen işin

SIVASET ALEMİNDE

İsviçre ve İspanya

Bundan birkaç gün evvel bir nutuk söyleyen İngiliz başvekilî Mister Çörçil, evvelki gün de, İngilterede, Bradford'da bir ikinci, sini irad etti. Henüz tam metni elimize gelmemiş olan bu nutukta, Mister Çörçil harbin en had ve şiddetli devresine girdiğini haber veriyor, bunun için bütün kuvvetlerin taksif olunmasına lüzum gösteriyor.

Harbin, hakikaten en nazik ve yakın neticeler verebilecek bir safhaya girdiği şu stralarda gerek İngiliz hariciye nazırı Mister Edenin söylediği bir nutuk, gerek Alman propaganda nazırı Her Göbbels'in demeci, vaziyet hakkında iki tarafın düşüncelerini hülasa ettiler. Muharib olan bu iki taraf haricinde biz bitarafın da bazı mülahazalarını mevzu tahsis ettikleri bendler de, bunları teşrih ediyor. Geriye İsviçre gibi İspanya gibi bitarfafların düşünceleri kalıyor.

İspanya, son Fransa hadiselerinden sonra seferberlik yapmak ve general Franko ağzile de her an taarruzu uğrayabileceğini ilan etmek suretile kuşkusuna açığı vumuştur. Bazılarına göre bu kuşku muhavere, bazılarına göre de müttefikle-re müteveccihdir. İsviçreye gelince. Geçen harbe olduğu gibi bun-

da da Avrupa ortasında, tıpkı bir çöl gölgeliği gibi sulh vahası vaziyetinde bulunan İsviçrenin, etrafında olan bitenlerden dolayı derin derin endişeler hissettiği şüphesizdir.

Harb şarkta temerküz ettiği ünadetçe bu memleketi kaplayan olaylayıcı ve muvakkat huzur, Anglo-Sakson devletlerinin şimali Afrika da aldıkları taarruz tedbirleri üzerine birdenbire ortadan silinmiştir. Bu vaziyetin İsviçre için doğuracağı birçok güçlükler vardır. Bu huzur ve sükünun silâmesi sebebi işte budur. Bunlar neledir?

Bizzat İsviçrelerin kanaatine göre askeri nokta nazardan İsviçre bugünden yarına bir tehlikeye maruz değildir. Bu bakımdan dün vaziyet ne ise bugün de öyledir.

İsviçreyi şimdiki bilhassa endişeye düşüren, tıpkı İspanyada olduğu gibi, iktisadi zorluklardır. Düne kadar Cenova ve Cebelütarrık yolları ile İtalyanın temin eden bu memleket, bugün, Orta Avrupa'ya hap sedilmiş bulunuyor. İspanyada da durum budur. Bu memleket Anglo-Sakson devletlerle olan münasebetlerinde hep bu itibat ve binnetice işe kaygusunu gözönünde bulundurmayla mecbur kalıyor. Zira harb Akdenize sırayet etmiştir ve burada verebileceği neticeler, yapılan tahminler ve ortaya sürülen iddialar ne olursa olsun, henüz malûm değildir. — ★★

Tunusta muharebe şiddetini arttırdı

[Baş tarafı 1 inci sayfada] Amerikan tebliği

Vaşington 6 (A.A.) — Harbiye nazırlığının 259 numaralı tebliği:

Teburba çevresinde inadla vuruşmalara devam olunmaktadır. Tanklar ve pike bomba uçakları ile destelenen düşman piyadesi taarruz etmektedir.

Kuvvetlerimiz Teburbaya hakim tepelerde tekrar toplanmışlardır. Dün Bizerte tersanesine iki hava taarruzu yapılmıştır. Bombalar bir gemiye, antrepolara, akar yaktık de polarına ve demiryolu duruşına düşmüştür.

Alman tebliği

Berlin 6 (A.A.) — Resmi tebliği:

Tunusta Teburba muharebe sahasının temizlenmesine devam edilmiştir. Esir sayısı 1109 ü bulmuştur. Tahrib edilen tankların sayısı 70 den fazla ve zaptedilen topların sayısı 40 den fazladır. Hava kuvvetlerimiz Bone limanında karaya çıkarılmakta olan kuvvetleri ve düşman kollarını bomba arıyordır.

Avcılarımız dün bu hareket bölgesinde 14 düşman tayyaresini düşürmüşlerdir. Bunların arasında 4 motorlu bomba tayyareleri de vardır. Avcılarımız hiçbir kayıba uğramamışlardır.

İtalyan tebliği

Roma 6 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 925 numaralı tebliği:

Sirenalk cephesinde düşman keşif kolları geri püskürtülmüştür.

Tunusta dünkü tebliğde zikredilen ve mühim bir mevkin zaptı ile neticelenen şiddetli muharebe esasında 400 esir, 25 tank, 7 zirhlî otomobil, 41 top, takriben 300 kamyon ve mühim miktarda cep-

mevhum bir iş olduğunu da tahmin ediyorsunuz.

Arkasında şık bir seyahat elbisesi, başında yeşil bir kadife şapka var. Şu Neclânın bahsettiği yeşil kadife şapka... Aklına bir lâhza için onun son anıtlıkları geliyor. Fakat derhal bunları düşünmekten vazgeçiyorum. Beraberce vapurdan çıkıyoruz.

— İşte İzmirden döndünüz diyorum. Ankaraya, yahud Antalya'ya ne zaman gideceksiniz? Yakında yeni bir seyahat yok mu?

Gülümseyerek: — Hayır! diyor.

— Sizi evinde bulunmadığı gün misafir çağırın ev sahipleri ne benzetiyorum. Bana karşı hem bir teselli vazifemiz olduğunu kabul ediyorsunuz, hem de memleket dahilinde mekik dokuyorsunuz.

Bu sitem hoşuna gidiyor, güliyor.

(Arkası var)

hane alınmış veya tahrib olunmuştur. İki taraf arasında pek geniş ölçüde hava faaliyeti olmuştur.

Berlin, 6 (A.A.) — Tunusta ceeryan eden muharebeler hakkında askeri kaynaktan aşağıdaki malûmat verilmektedir:

Bizerte'in cenubundaki tank muharebesi dün Alman emniyet kitalarının tam bir muvaffakiyete neticelenmiştir. Bu kitalar ağır savaştan sonra Taburbayı zaptetmişlerdir. Kuvvetli bir İngiliz - Amerikan müfrezesi, istinat ettiği mühim zirhlî kuvvetlerle birlikte tamamile harb harici bırakılmış ve bunu kurtarmak üzere cenub batıdan gelen diğer kitaların teşebbüsleri insan ve malzemeye ağır ziyat verilecek akim bırakılmıştır.

Bu muvaffakiyetten sonra mukabeleye geçen Alman teşkülleri batı hududlarına doğru ehemmiyetli terakkiler kaydetmişler ve mühim diğer bazı noktaları da ele geçirmişlerdir.

Şimali Afrika Amerikan umumî karargâhı 6 (A.A.) — Şimali Afrıkadaki Amerikan ordusu umumî karargâhı sözcüsü, Bizert dolaylarında Taburbadan Mateura giden yol etrafında kuşatılan düşman ezemek için İngiliz - Amerikan kitaları taarruzunda kapanan çenberin parçalanması mak sadile tank kollarıyla desteklenen Alman piyadesinin yaptığı üçüncü şiddetli taarruzun da aklama kollarını bildirmiştir.

Müttefik sözcü şunları ilâve etmiştir:

Taburda etrafında hakim tepeleri elimizde tutuyoruz. Bu şekilde ne Alman ne de müttefik kuvvetler yoktur. Bu genlikte yapılan tank çarpışmalarında her hangi bir köyün veya şehrin işgalinin hiçbir ehemmiyeti yoktur.

Londra, 6 (A.A.) — Sunday Times gazetesinin muhabiri yazıyor:

Tunus ve Trablus muharebesi bilhassa bir ikmal ve deniz yollarının kontrolü mücadelesidir. Bu husustaki teşkilât tamamıtanınca büyük muharebe başlıvacaktır.

Amerikan uçakları Fransaya akınları

Londra 6 (A.A.) — Hava nazırlığı ve Amerikan havakuvvetleri, yeni umumî karargâhı, uçar kalelerin Lilles şehrinde atölyelere tekerlekli nakil vasıtalarına ve lokomotiflere taarruz ettiklerini bildirmektedir.

Liberator tipinde uçaklar Abbeville hava alanına akın etmişlerdir. Müttefik ve döminyon av uçakları bomba uçaklarından refakat ve 7 düşman avu çağını tahrib etmişlerdir.

Lik maçlarının birinci devresi bitti

Beşiktaş başta, Fener
2 inci, G. Saray 3 üncü

İstanbul lig maçlarının birinci devresi dün yapılan Fenerbahçe - Beykoz maçından sonra bitmiş oldu. Bu suretle Beşiktaş ilk devreyi birinci, Fenerbahçe ikinci, Galatasaray da üçüncü olarak bitirdiler.

Fenerbahçe 3 — Beykoz 2

Bu maç tahmin edildiği gibi heyecanlı, zaman zaman zevkli ve çok defa sert bir şekilde cereyan etti. Fenerbahçe karşısında haklı olarak müdafaya ehemmiyet vermiş olan Beykoz 23 üncü ve 42 nci dakikalarda 2 gol yaparak devreyi 2-0 galib bitirdi. Fenerbahçe için zor bir duruma giren oyun sinirli bir hava içinde adeta Fenerbahçeye oyun tarzını bile unutturacak bir şekil almıştı. İlk devre kaçan fırsatlardan sonra, ikinci devre Fenerbahçe için hayati bir mesele olmuştu. Esadî hücum hattına, Ömer müdafaya alan Fenerliler bu suretle hücum hattını daha iyi işler bir hale getirmişlerdi. Şüphesiz usta bir oyuncu olan Esad, hücum hattını daha iyi idare etti. Bunun neticesi,

13 üncü dakikada Melih'in ayağı ile birinci, 22 nci dakikada Tacinin çektiği kornele ikinci ve 30 uncu dakikada gene Melih'in şutü ile üçüncü goller atıldı. Esasen oyunda hâkim olan Fenerbahçe büyük bir korkudan sonra maçın tabii galibi olarak 3-2 ile maçı kazandı.

Şeref Sahasında:

Bu sahada tek oyun Beşiktaşla Taksim arasında idi. Taksim gelmediğinden Beşiktaş hükmen galib sayıldı.

Ömer Besim

İkinci küme maçları

Fatih stadında yapılan Anadoluhisar - Beyoğluspor maçı 0-0 berabere bitti. Eyüb Hilali 2-1, Halil de İstik'ali 2-1 mağlûb ettiler.

Sahanın birinci maçında Rami takımı ilk devrede Doğu takımını 4-1 yenmiş bir vaziyette idi. Top patladığından ve bir yenisi bulunmadığından bu maç yarıda kaldı. Lig şampiyonasının böyle garib manzaralar arzemesi çok tuhaftır.

Hergün

(Baş tarafı 2 nci sayfada) halhi, mevzii gruplar vücuda getirmekten ibarettir.

Bu arada Norveç ve Felemenk devlet adamlarının Atlantik'e doğru kol açmış bir durumda bulunan memleketlerinin İngiltere ve Amerika gibi büyük deniz memleketleri ile iş birliği yapmaya kara devletlerinden daha fazla muhtaç olduklarını söylemiş bulduklarını okuyoruz.

Mevzii ve mahalli grup olarak göze çarpanların sayısı dörde ayrılıyor: İskandinavya grubu, Baltik grubu, Tuna grubu, Akdeniz grubu.

Hatırlarda olduğu üzere vakit ile Sir Stafford Krippin'in Londra dönüşü müdafaa ettiği fikirleri destekleyerek Taymis gazetesi Baltik ve Polonya gibi şimali şarki Avrupadan bahsettiği sırada bu kıtanın idaresinin Rusya'nın idaresine verilmesi meselesi etrafında neşriyatta bulunmuştu. İngiltere Hariciye Nazırı da son nutkunda Avrupada silahlı yalnız iki devlet bıraktı.

Londrada toplanmış olan küçük devletlerin mümessilleri bu suretle yaptıkları grupları bu iki devlet arasında bir taksime tâbi tutup tutmamış olduklarını da bilmek isterdik. Mehazimide bu noktaya dair bir işaret yoktur.

Avrupanın siyasi bahisleri böylece kolaylıkla halledildikten sonra sıra da iktisadi bahislere geliyor. Bu bahiste görüyoruz, ki, derije bir ekonomi fikri unumiyetle kabul edilmiştir. Liberal ekonomî hayatın çok basit olduğu bir devrin ihtiyacına tekabül edi-

yor. Bu devir, eski Avrupa gibi ölmüştür. Onun yerine kayıtlı, vecheli, idare edilir bir ekonominin geçmesi zaruridir. Bu sahada da gözönüne alınacak ilk hedef satın alma kabiliyetinin yükselmesidir.

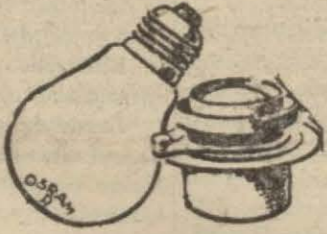
Söze başlarken de kaydettiğimiz gibi bütün bu mütaleaların kıymeti yalnız üç yıldan fazla bir zamandanberi sürmekte olan fırtınaların eski kanaatleri ne de receye kadar değiştirmiş olduğuna ölçmeye imkân vermiş olmalarındadır. Yoksa bugün müstakbel Avrupa sulhünün nasıl olabileceğini hiç kimse tayin edemez, hattâ zaferi kazanacağından emin olan bile.

Zafer, muharebeyi yapanlar karşılıklı birer devletten ibaret se bazan istegin hakikat sahasına götürülmesi için tek şarttır. Fakat muharebeyi yapanlar birer devlet grubu halinde iseler zafer, hedefe götürülen yolun ancak başlangıç noktasını teşkil eder. Bu başlangıç noktasından sonra açılacak pek çok uzun, ârızah, hedef de her ortak için farklı olmak üzere çok uzaktır.

Ekrem Uşaklıgil

Bigada dokuma tezgâhları

Biga (Hususî) — Şehirimizde bir yıl önce işe başlayan dokumacılar gün geçtikçe çalışmalarını arttırmış ve az müddet içinde tezgâhlarının sayısı kırkı bulmuştur. Çıkarıcıları çarşafık ve yataklık dommalarla baş atıkları ve peştemallar şehri ve köylerin ihtiyacına cevap verdikten sonra başka yerlere de mal sevkiyatı yapılmaktadır. Bu yüzden memlekete bir hayli kazanç temin edilmektedir.

OSRAM
ampulünün harikalarından

40 Vatik

OSRAM - D - Ampulündeki Çift dönemeçli ışık telinin imalinde elde edilen hassasiyet 5/10.000 milimetredir. Böyle cüz'if toleranslarla ancak Optik Sanayiinde meselâ çok hassas adevseler imalinde çalışılır.

OSRAM bu gibi hassas işçülere riayet etmekle bu ampullerinin tam mânasile idareli olmasını temin eder. Bunun için

OSRAM - D - AMPÜLLERİ
Az cereyana mukabil bol ışık verir.

Bulmacalarımız

15 inci devre bulmacalarını doğru halledip hediye kazanan okuyucularımızın isimleri

Birer makas kazananlar

(Evvvelki nüshadan devam)

98 — Beşiktaş: Dküitas - Aşıkercem No. 80 Derviş Sipa'hoğlu.
99 — Fatih: Fevziye caddesi No. 15 Taylan Karan.
100 — Saray: Hükümet doktoru Necdet kızı Gülşen Zeren.

Birer roman kazananlar

101 — İnhisarlar U. M. Kabataş Lv. Sb. Md. Bahiye Günlük.
102 — Fatih: Macar Kardeşler No. 76 G. N. Levend,
103 — Gelibolu: Çaldı bahçe sokak No. 4 Perihan.
104 — Bayramic: Öğretmen Turgud Mete.

105 — İzmir: Di Amerikan Tabako memuru Alâettin Asena.
106 — İzmir: Seltioz sanayi müessesesi zat işleri memuru Naim Gülmez.

107 — Eskişehir: Hoşnudiye - Sökmen sokak No. 10 Necdet Recan.
108 — Lüleburgaz: Dava vekili Mustafa Akın kızı Hamiyet Akın.

109 — Bilecik: Gazipaşa Mah. No. 20 Zeliha Erne.
110 — Balıkesir: E. T. T. müdürü eşi Hamide Engin.

111 — Kadimhan: Şihhat memuru kızm Hümet Akinur.
112 — Ankara/Yenişehir: Pehlivanlar sokak Kazım Özalp cad. No. 22 S. Öneli.

113 — Kocaeli: Maarif başkâtibi Mustafa Gülen.
114 — Afyon: Askerî mütaka matbaası Ahmed Afyanoa.
115 — İzmir: Maarif dairesi, IV. B. G. Bş. Öğr. Nazmi Ergin.

116 — İzmir: Ask. posta 4352 İsmail Şenürük.
117 — Bursa: Seibası, Sakalökken cad. No. 11 Melâhat.

118 — Bursa: Merinos fabrikası - e-lektirik ustası Cahid Yenal.
119 — Çataca: Müvezzel Cemil eli ile Süleyman Aksu.

120 — Adapazarı: Semerçler Mah. Çarşılar sokak No. 17 Cemal Akçeçlebi.
121 — Veteriner baş Md. memuru, rından S. Şimşek.

122 — Beyoğlu: Akkiraz sokak No. 11/3 Kimon Martinas.
123 — Üsküdar: Hâkimiyetmüllîye caddesi No. 197 İbrahim Erşahin.

124 — Taksim: Fransız İhsaî Necmiye Üzaitin.
125 — Beşiktaş Akaretler No. 9 Sema Aydınoğlu.

126 — Mahmudpaşa: Hamam sokak No. 14 İ. Sensöz.
127 — Kabataş: Kaçabalı sokak No. 36 Kâmil.

128 — Örfî idare 2. şube müdürü al. bay Cevdet Erkut oğlu Necdet Erkut.
129 — Aksaray: Horhor caddesi No. 132 Mehmed Altınyuva.

130 — Kadıköy Resîdîfendi sokak No. 31 Vedat Mat.
131 — Pangaltı: Tay sokak No. 4 Oktay Onton.

132 — Trib Fakültesi 3904 Rabia Doğanay.
133 — Nişantaşı: Zafer sokak Gloria Ap. kat 4 Perihan Tura.

134 — Hayriye Lisesi 475 Sadrettin Akalın.
135 — Beykoz: Bekir Vural.

136 — Üsküdar: Açık Türbe yokuşu No. 8 Arif İptes.
137 — Halâskârgazi caddesi No. 177 (İsmâîl bildirmemiştir).

138 — Sakızağacı No. 12 Anna.
139 — Eskişehir: Cer a'lyesi elektrik kısmı No. 16023 Hüseyin Sonerler.
140 — Keşik: Nüfus memuru oğlu Ferhan Candan.

141 — İzmir: Hacıhasan Mah. Çu. kurşeme sokak No. 13 Orhan Alpaydın.
142 — Samsun: 19 Mayıs Mah. Gazi caddesi No. 97 Hüseyin Yüngül.

143 — Alpaolu ilkokul sınıf: 4, 51 Ferhan Uğural.
144 — Bilecik: Hukuk hâkimi Hasan Egemen oğlu Kaya Eğenen.

145 — Eskişehir: Tayyare fab. meydan inizat imri Kaver Şenler.
146 — Ankara/Çeçet: Siyasal Bilgiler okulu yarı Aygün Ap. daire: 2 Ergün Akakard.

147 — Bilecik: İca memuru oğlu Ekrem Bozkard.
148 — Ankara: Şihhat Vekâleli zat işleri, İhlâmi Yazıcı.

149 — Adapazarı: Kömür pazarı bak. kal M. Tevfik oğlu İhsan Mersinoğlu.
150 — Bursa: Çekirge hastahanesi No. 5 Fuad Kurman.

151 — Keşik: Ali Yıldız.
152 — Sinekli: Orman mesaha memuru Hamdi Çankayaoğlu.

153 — Sivas: Örnek o'el yanında No. 4.A emekli tuğbay Resad Öztoprak kızı Ayten Öztoprak.
154 — Babaseli: Şeker Fab. fen memuru oğlu A. Tunç.

155 — Eskişehir/Ođunazari: Yütlü, rın caddesi No. 10/A Sıvan Oyman.

156 — Adapazarı: Çark caddesi No. 90 S. Yener.
157 — Amasya: Orta okul 2/B 393 Ayten.

158 — Eskişehir: Bağlar caddesi No. 58 Muazzez Koçak.
159 — M. M. V. Hava Müsteşarlığı üçüncü şube Bnb. Zihni Göktan.

160 — Eskişehir: Cer a'lyesi 13241 Yunus Akdayoğlu.
161 — İzmir: Karşıyaka Kurtuluş sokak No. 5 Nevzâle.

162 — Kastamonu: Okumevi yolu No. 11 Mevlâre Sedad.
163 — Ankara: Işıklar caddesi Faik Bey Ap. kat: 2 Aynur İzgünan.

164 — Zonguldak: Mesrûriyet Mah. Bağlık sokak No. 138 Müberra Anaç.
165 — Ankara: Yenişehir, Demirtepe Fevzi Çakmak sokak No. 16 Zekiye Berk.

166 — Yozgad: İskân memuru kızı Özcan Danışman.
167 — İzmir: Alsancak, 1393 sokak No. 6 Saime.

168 — Eskişehir: Arifiye Mah. Kol. dak sokak No. 5 Şükran Erecek.
169 — Bursa: Kavaklı Mah. Burçüstü No. 22 Nevân Bayyalmaz.

170 — Bandırma: İhsaniye Mah. 8 Evler sokak No. 20 Necmiye Aygen.
171 — Samsun: Gazi caddesi, 19 Ma. yis No. 57 Dr. Hamdi Sofular eşi Behire Sofular.

172 — Bandırma: Güraydın Mah. Fazar caddesi No. 40 Saadet Konuk.
173 — Alpaolu: Koloni çl No. 237 Ayşe Gençal.

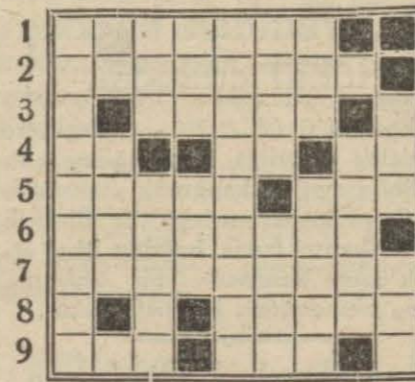
174 — Merzifon: Cemal Haznel kızı Ruhsar Haznel.
175 — Samsun: Hükümet caddesi No. 31 Melâhat Kaygusuz.

176 — Bursa: Seibası, Ünlü cadde Hamam sokak No. 1 Seniha Mutlas.
(Arkası var)

Bulmacamız : 20 (17)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan okuyucularımızdan 80 kişiye hoşlarına gidecek hediyeler vereceğiz.

1 2 3 4 5 6 7 8 9

Soldan sağa doğru:
1 — Hindistanda Memlûkların son hükümdarı (7).
2 — Anadolu'da tarihi bir yer (8).
3 — Parçalanmış (5).
4 — Tavanın dibindeki (2), Nefer (2), Mayı (2).
5 — Bir isim (5), İngiliz ünvanlarından (3).
6 — İki müstüman olan adam (8).
7 — Tarihi bir kavim (9).
8 — Sonuna em'e gelirse bir nevi rüzgâr olur (5).
9 — Aktörün yaptığı (3), Egeli (3).

Yukarıdan aşağıya doğru:
1 — Bir vilâyetimiz (9).
2 — Bir renk (2), Bir melike (4).
3 — Fransızca göl (3), Irakta bir yer (5).
4 — Serom (3), Bir nevi kalın kumaş (3).
5 — Yarabanna (9).
6 — At yuvası (4), Rusyada bir yer (4).
7 — Farişde iyi (3), Tokat (5).
8 — Gidış (5).
9 — Kale duvarı (3), İntihab pusulası (3).

Son Posta

Yerebatan, Çatacaesme sokak, 25
İSTANBUL

ABONE FİATLARI

	1	6	3	1
	Sene	Ay	Ay	Ay
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Türkiye	1400	750	400	150
Yunan	2340	1220	710	270
Ecneb:	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirilmek 25 kuruştur.
Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilavesi lazımdır.

Posta kutusu: 741 İstanbul
Telgraf: Son Posta
Telefon: 20203

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Küçük Cari Hesaplar

1943 İKRAMIYE PLÂNI

KEŞİDELER: 1 Şubat, 3 Mayıs, 2 Ağustos
1 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1943 İKRAMIYELERİ

1 adet 1999 Liralık	=	1999.— Lira
1 » 999 »	=	999.— »
1 » 888 »	=	888.— »
1 » 777 »	=	777.— »
1 » 666 »	=	666.— »
1 » 555 »	=	555.— »
1 » 444 »	=	444.— »
2 » 333 »	=	666.— »
10 » 222 »	=	2220.— »
30 » 99 »	=	2640.— »
60 » 44 »	=	2640.— »
250 » 22 »	=	5500.— »
334 » 11 »	=	3674.— »

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş ve faiz almış olmaz, aynı zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

SOĞUK HAVALARIN

Fena tesiratından yüzünüzü ve ellerinizi muhafaza için

DERMOJEN

Kullanınız. Her eczanede bulunur.

KUŞ TÜYÜNDEN

YASTIK, YORGAN, YATAK kullanmak hem kesenize ve hem de ruhunuza

faydalıdır. BİR KUŞTUYU YASTIK 2 LİRADIR

Yatak, yorganları da pek ucuzdur. adres: İstanbul Çakmakçılar San. dalyacılar sokak Ömer Bali oğlu Kus Tüyü fabrikası. Telefon: 23027

TIYATROLAR

İstanbul Belediyesi
Şehir Tiyatroları
Komedî kısmı
Bu akşam saat 20,30 da
ASRİLEŞEN B A B A

HER ÇEŞİT KLİŞELERİNİZİ
İSTANBUL
KLİŞEHANESİ
ANKARA CAD. CAĞALOĞLU YOKUŞU-29
UCUZ, ÇABUK VE TEMİZ BİR ŞEKİLDE YAPAR
TAŞRA SİPARİŞLERİ SÜRÂLA GÖNDERİLİR

İlan Tarifemiz

Tek sütun santimi

Başlık maktu 500 kuruş
1 nci sahife 400 »
2 nci sahife 250 »
3 ncü sahife 200 »
4 ncü sahife 100 »
İç sahife 60 »
Son sahife 50 »

Doktor Hafız Cemal

(Lokman Hekim)
Divanyolunda 104 No. da hergün hasta kabul eder.
Telefon: 21044-23398

Türkiye Cumhuriyeti

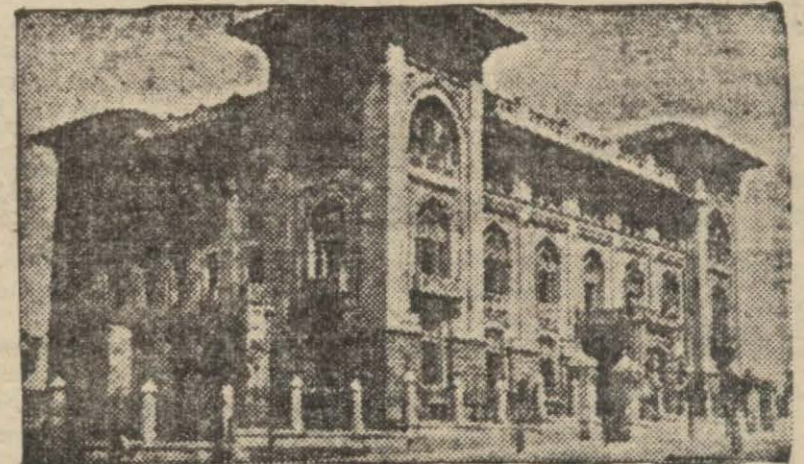
ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800
LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 » 500 »	2,000 »
4 » 250 »	1,000 »
40 » 100 »	4,000 »
100 » 50 »	5,000 »
120 » 40 »	4,800 »
160 » 20 »	3,200 »

Dikkat: Hesablarımızdaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmüşyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazla ile verilecektir. Kur'alara senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birinci kânun tarihlerinde çekilecektir.

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: M. Sami Karayel

SAHİBİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL